

Fiscalitatea veniturilor din drepturi de autor în 2026. Impozit pe venit, CAS, CASS și riscul de reîncadrare fiscală

Autor: Marian GHIONU

marian.ghionu@cciabr.ro

Afilie: CCIA Brăila, director general

Rezumat

Pentru o persoană fizică salariată care cesionează drepturile patrimoniale asupra propriilor opere unei societăți, sarcina fiscală directă în 2026 este de 6% din remunerația brută: impozitul pe venit, fără CAS și fără CASS. Rezultatul depinde de două condiții: venitul să fie efectiv din drepturi de proprietate intelectuală, iar beneficiarul să realizeze venituri din salarii. Articolul coroborează art. 72, 137, 150 și 154 din Codul fiscal, ține seama de modificarea adusă prin Legea nr. 141/2025 și analizează riscul de reîncadrare a venitului ca activitate independentă.

Cuvinte-cheie: drepturi de autor; cesiune; impozit pe venit; CAS; CASS; reîncadrare fiscală; Legea nr. 141/2025.

Abstract. For an employed individual who assigns the economic rights over his own works to a company, the direct tax burden in 2026 is 6% of gross remuneration: income tax only, with no pension (CAS) or health (CASS) contributions. The result holds only if the income is genuinely copyright income and the beneficiary earns salary income. The article reads together art. 72, 137, 150 and 154 of the Romanian Fiscal Code, as amended by Law no. 141/2025, and examines the risk of requalification as self-employment income.

Keywords: copyright; assignment of rights; income tax; social contributions; tax requalification; Romania.

1. Introducere

Contractul de cesiune a drepturilor patrimoniale de autor permite valorificarea creațiilor intelectuale: lucrări științifice, studii de specialitate, analize, publicații și alte opere originale. Din perspectivă fiscală, el are un regim propriu de determinare a venitului impozabil și excepții specifice de la contribuțiile sociale.

Aplicarea acestui regim cere verificarea a două condiții. Prima: venitul să se încadreze efectiv în categoria drepturilor de proprietate intelectuală. A doua: beneficiarul să îndeplinească cerințele legale pentru excepțiile de la contribuții. Denumirea contractului nu este suficientă pentru stabilirea tratamentului fiscal.

2. Cadrul normativ

Regimul fiscal al veniturilor din drepturi de autor este stabilit de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Natura juridică a operei se stabilește potrivit Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial nr. 489 din 14.06.2018.

Dispoziție	Conținut relevant
Art. 11 alin. (1)	Examinarea conținutului economic al tranzacțiilor și posibilitatea reîncadrării
Art. 64 alin. (1)	Cota de impozit pe venit de 10%
Art. 67	Veniturile din activități independente
Art. 70	Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală
Art. 72	Venitul net și impozitul final pentru drepturile de proprietate intelectuală plătite de entități care conduc evidență contabilă
Art. 137 alin. (1) lit. b ¹)	Drepturile de proprietate intelectuală în sfera CAS, cu excepția celor de la art. 72 alin. (3)
Art. 150 alin. (2)	Salariații nu datorează CAS pentru veniturile de la art. 137 alin. (1) lit. b ¹)
Art. 154 alin. (1) lit. h ¹)	Excepția CASS pentru drepturile de proprietate intelectuală ale salariaților și pensionarilor
Legea nr. 8/1996, art. 9	Ideile, conceptele, metodele și procedeele nu sunt protejate în sine

Dispozițiile au fost verificate în forma consolidată a Codului fiscal în vigoare în perioada 25.10.2026–31.12.2026, care include modificările aduse prin Legea nr. 141/2025. Venitul din drepturi de proprietate intelectuală formează o categorie distinctă (Titlul IV, Capitolul II¹, art. 70–73), separată de veniturile din activități independente (Capitolul II, art. 67–69³); pentru sistematizarea categoriilor de venituri ale persoanelor fizice, a se vedea Bufan și Costea (coord.), 2026. Pentru plățile ulterioare acestei perioade, textul se reverifică la data fiecărei plăți.

3. Venitul net și impozitul pe venit

Impozitul efectiv este de 6% din venitul brut. Potrivit art. 72 alin. (2), venitul net se determină scăzând din venitul brut cheltuielile stabilite prin cota forfetară de 40%. Asupra venitului net se aplică cota de 10% prevăzută la art. 64 alin. (1) lit. a¹) și la art. 72 alin. (4).

$$\text{Impozit} = \text{Venit brut} \times (1 - 40\%) \times 10\% = \text{Venit brut} \times 6\%$$

Impozitul este final (art. 72 alin. (1)). Plătitorul îl calculează și îl reține la sursă, în lei, la momentul fiecărei plăți (art. 72 alin. (4)) și îl plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut (art. 72 alin. (5)); pentru obligațiile declarative și de plată în cazul beneficiarilor salariați, a se vedea Cernușca (2023). Beneficiarul nu are obligația de a completa Registrul de evidență

fiscală și de a conduce evidență contabilă (art. 72 alin. (7)). Când remunerația este stabilită în valută, contractul precizează cursul folosit pentru determinarea sumei în lei.

Cota forfetară nu se aplică veniturilor enumerate la art. 72 alin. (3): exploatarea drepturilor de către moștenitori, remunerația pentru dreptul de suită și remunerația compensatorie pentru copia privată. Pentru acestea, venitul net este venitul brut minus sumele cuvenite organismelor de gestiune colectivă.

4. CAS – regula și excepția pentru salariați

Salariatul nu datorează CAS pentru veniturile din cesiunea drepturilor asupra propriilor opere. Concluzia rezultă din coroborarea a trei dispoziții:

1. Art. 137 alin. (1) lit. b¹) include în sfera CAS veniturile din drepturi de proprietate intelectuală definite la art. 70, cu excepția celor de la art. 72 alin. (3).
2. Art. 150 alin. (2) prevede că persoanele care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor nu datorează CAS pentru veniturile de la art. 137 alin. (1) lit. b¹).
3. Excluderea de la art. 72 alin. (3) delimitează categoria de venituri; ea nu restrânge excepția salariaților pentru cesiunile obișnuite.

Excepția privește numai veniturile de la lit. b¹). Ea nu se extinde asupra veniturilor din activități independente (art. 137 alin. (1) lit. b) și art. 67).

Plătitorul verifică și documentează îndeplinirea condițiilor legale de exceptare, inclusiv în cazul plăților succesive sau al modificării situației beneficiarului. Dacă beneficiarul are venituri salariale doar o parte din an, regimul CAS se reanalizează potrivit plafoanelor anuale și regulilor de stabilire a contribuției (art. 151 alin. (3)). Un contract de muncă existent la un moment dat nu garantează același tratament pentru plățile ulterioare încetării lui.

5. CASS – art. 154 alin. (1) lit. h¹) după Legea nr. 141/2025

Salariatul nu datorează CASS pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală. Art. 154 alin. (1) lit. h¹), modificat prin Legea nr. 141/2025, art. II pct. 17 (Monitorul Oficial nr. 699 din 25.07.2025), cu aplicare de la 01.08.2025, exceptează:

„persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor și/sau venituri din pensii, pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală”.

Modificarea a păstrat excepția pentru salariați și a extins-o la pensionari. Excepția se aplică dacă sunt îndeplinite cumulativ două condiții:

1. venitul este încadrat fiscal ca venit din drepturi de proprietate intelectuală;
2. beneficiarul realizează venituri din salarii sau din pensii.

Dacă situația beneficiarului se schimbă sau venitul este reîncadrat, obligația CASS se stabilește potrivit regimului aplicabil noii situații.

6. Exemplu integrat

Un salariat cesionează unei societăți drepturile patrimoniale asupra unor opere proprii, pentru o remunerație brută de 100.000 lei. Îndeplinește condițiile de excepție de la CAS și CASS.

Element	Valoare (lei)
Venit brut	100.000
Cheltuieli – cota forfetară de 40%	40.000
Venit net impozabil	60.000
Impozit pe venit (10%)	6.000
CAS	0
CASS	0
Sumă netă încasată	94.000

Rezultatul nu se generalizează. Pentru autorii fără venituri salariale sau din pensii, CAS și CASS se stabilesc separat, în funcție de veniturile anuale și de plafoanele legale. Condițiile în care se datorează contribuțiile sociale pentru aceste venituri, precum și opțiunea pentru sistemul real (art. 73), sunt sistematizate de Cernușca (2025).

7. Obligațiile plătitorului și documentarea excepțiilor

Plătitorul determină venitul net, calculează, reține, plătește și declară impozitul prin formularul D112 (art. 132 alin. (1)). Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală sunt exceptați de la declarația informativă anuală D205 pentru aceste venituri, având obligația depunerii D112 (art. 132 alin. (2)). Plătitorul verifică și documentează îndeplinirea condițiilor legale de exceptare de la CAS și CASS, inclusiv în cazul plăților succesive sau al modificării situației beneficiarului.

Cât timp impozitul este final și excepțiile se aplică, beneficiarul nu are obligația de a depune declarația unică pentru aceste venituri (art. 122 alin. (6) lit. a) și alin. (7)). Cumulul cu alte venituri poate genera obligații distincte.

Pentru un control fiscal, dosarul plătitorului cuprinde:

- contractul de cesiune, încheiat în formă scrisă, cerută pentru dovada contractului de art. 43 din Legea nr. 8/1996, cu clauzele obligatorii de la art. 42 alin. (1) (drepturile patrimoniale transmise și, pentru fiecare dintre acestea, modalitățile de utilizare, durata și întinderea cesiunii, precum și remunerația; absența oricăreia dintre aceste prevederi dă dreptul părții interesate de a cere rezilierea contractului), și documentele de predare și acceptare a operelor;
- declarația beneficiarului, cu solicitarea expresă de neaplicare a CAS (art. 150 alin. (2)) și a CASS (art. 154 alin. (1) lit. h¹));
- adeverința de salariat, actualizată pentru plățile succesive;
- angajamentul beneficiarului de a comunica orice schimbare a situației declarate;
- calculul impozitului, ordinele de plată și declarațiile fiscale.

Aceste documente susțin tratamentul aplicat, dar nu înlocuiesc condițiile legale. Pentru regimul contractual al cesiunii drepturilor patrimoniale, a se vedea Grăjdeanu (2021).

8. Riscul de reîncadrare fiscală

Riscul principal nu ține de calcul, ci de calificarea venitului. Art. 11 alin. (1) permite organului fiscal să examineze conținutul economic real al tranzacției, indiferent de denumirea contractului.

Contractele care includ realizarea operei. Când remunerația acoperă atât realizarea lucrării, cât și cesiunea drepturilor, organul fiscal poate analiza dacă plata privește, în substanță, servicii profesionale (art. 67). Elementele relevante sunt:

- existența și individualizarea unor opere originale;
- contribuția intelectuală proprie a autorului;
- drepturile patrimoniale transmise efectiv;
- separarea creației de eventuale activități de consultanță, coordonare sau implementare;
- concordanța dintre contract și activitatea efectiv desfășurată.

Caracterul practic al operei. Destinația practică nu exclude protecția. Potrivit art. 9 lit. a) din Legea nr. 8/1996, ideile, teoriile, conceptele, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice ca atare, conținute într-o operă, nu beneficiază de protecție, oricare ar fi modul de exprimare; potrivit lit. f), nici simplele fapte și date. Protecția privește forma originală de exprimare. Analiza fiscală trebuie deci să deosebească o operă originală de simpla furnizare a unei metode sau a unei soluții.

Consecințele reîncadrării. Dacă venitul este tratat ca venit din activități independente:

- se aplică art. 67 și art. 137 alin. (1) lit. b);
- excepția CAS de la art. 150 alin. (2) nu mai poate fi invocată;
- excepția CASS de la art. 154 alin. (1) lit. h¹) nu mai este aplicabilă;
- impozitul și contribuțiile se recalculează, cu eventuale accesorii.

Recalificarea ca venit salarial. Un risc distinct apare când autorul este salariatul chiar al societății plătitoare. Faptul că opera rezultă din atribuțiile postului, este realizată cu mijloacele angajatorului și în subordinea acestuia constituie indicii, nu un temei automat de reîncadrare. Se analizează distinct raportul de muncă, natura creației, titularitatea drepturilor patrimoniale și operațiunea efectiv remunerată. Dacă situația de fapt arată că remunerația plătește, în substanță, munca prestată în baza contractului individual de muncă, se datorează impozitul și contribuțiile aferente salariilor (CAS și CASS ale salariatului, contribuția asiguratorie pentru muncă a angajatorului), cu accesorii fiscale potrivit Codului de procedură fiscală. Riscul nu există în aceeași formă când autorul este salariat la alt angajator decât plătitorul drepturilor de autor.

Reîncadrarea trebuie să se întemeieze pe situația de fapt, nu doar pe valoarea remunerației sau pe utilitatea practică a lucrării.

9. Recomandări practice

Moment	Ce se verifică sau se documentează
La contractare	Identificarea operelor, drepturile cesionate, remunerația pe fiecare operă
La predare	Predarea și acceptarea fiecărei opere, cu data reală
Înainte de plată	Calitatea de salariat sau pensionar și solicitarea expresă de neaplicare CAS/CASS
La plată	Calculul în lei, la cursul prevăzut în contract, și reținerea impozitului
După plată	D112 și arhivarea documentelor
La control	Concordanța dintre contract, operele realizate și activitatea efectivă

10. Concluzii

Pentru salariatul care cesionează drepturile asupra propriilor opere, sarcina fiscală directă este de 6% din remunerația brută. Rezultatul vine din cota forfetară de 40% (art. 72 alin. (2)), din cota de 10% (art. 64 alin. (1) lit. a¹) și art. 72 alin. (4)) și din excepțiile de la art. 150 alin. (2) și art. 154 alin. (1) lit. h¹).

Rezultatul depinde de două condiții, documentate inclusiv pentru plățile succesive: natura reală a venitului și calitatea de salariat sau pensionar a beneficiarului. Riscul fiscal principal ține de calificarea juridică și economică a remunerației, nu de formula de calcul.

Un contract corect redactat, opere originale individualizate, documente de predare și acceptare și dovezi ale situației fiscale a beneficiarului sunt elementele care susțin tratamentul aplicat.

Declarație privind utilizarea instrumentelor de inteligență artificială

În documentarea și redactarea acestui articol, autorul a utilizat instrumente de inteligență artificială generativă (Claude – Anthropic, ChatGPT – OpenAI, AI Mode în Căutarea Google – Google, NotebookLM – Google) pentru căutarea și sistematizarea surselor, compararea variantelor de text și verificarea consecvenței. Autorul a verificat conținutul și sursele și își asumă integral răspunderea pentru text.

Bibliografie

1. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688 din 10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare: art. 11 alin. (1), art. 64 alin. (1) lit. a¹), art. 67, art. 70, art. 72 alin. (1)–(5) și (7), art. 73, art. 122 alin. (6) lit. a) și alin. (7), art. 132 alin. (1)–(2), art. 137 alin. (1) lit. b) și b¹), art. 150 alin. (2), art. 151 alin. (3), art. 154 alin. (1) lit. h¹). Formă consolidată consultată la 28.10.2026 în baza de date Sintact (Wolters Kluwer), versiunea în vigoare 25.10.2026–31.12.2026.
2. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial nr. 547 din 23.07.2015, cu modificările și completările ulterioare (accesoriile fiscale).

3. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial nr. 489 din 14.06.2018, cu modificările ulterioare: art. 9 lit. a) și f), art. 42 (conținutul obligatoriu al contractului de cesiune și sancțiunea rezilierii; nulitatea absolută a cesiunii privind totalitatea operelor viitoare) și art. 43 (forma scrisă, ad probationem). Formă consolidată consultată la 28.10.2026 în baza de date Sintact (Wolters Kluwer), versiunea în vigoare de la 01.05.2022.
4. Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, Monitorul Oficial nr. 699 din 25.07.2025, art. II pct. 17.
5. DGRFP Brașov – Serviciul Asistență Contribuabili, [Modificări aduse Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal prin Legea nr. 141/2025](#), material informativ din 30.07.2025, consultat la 27.10.2026. Document de îndrumare, nu act normativ.
6. DGRFP Cluj-Napoca, în colaborare cu AJFP Sălaj, [Tratamentul fiscal al veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, precum și completarea declarației unice în cazul acestor venituri](#), material informativ, 2026, consultat la 28.10.2026. Document de îndrumare, nu act normativ.
7. Bufan, R.; Costea, I.-M. (coord.), *Tratat de drept fiscal. Volumul 4. Impozitarea persoanelor fizice*, Editura Hamangiu, București, 2026, 550 p.
8. Cernușca, L., „Obligații declarative și de plată privind impozitarea veniturilor realizate de persoanele dependente din drepturi de proprietate intelectuală”, *CECCAR Business Review*, vol. 4, nr. 9/2023, p. 31–40, ISSN 2668-8921.
9. Cernușca, L., „Tax Treatment of Income from Intellectual Property Rights”, *CECCAR Business Review*, vol. 6, nr. 4/2025, p. 44–53, ISSN 2668-8921, DOI: 10.37945/cbr.2025.04.05.
10. Grăjdeanu, V. C., *Transmiterea contractuală a drepturilor patrimoniale de autor*, Editura Universul Juridic, București, 2021, 290 p., ISBN 978-606-39-0434-9.